

Remissvar Dnr 30303-2024 Sturedal Gård AB

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla har tagit del av remiss för Sturedal Gård AB, med ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för utökad djurhållning på fastigheten Håstad 78:1 i Kristianstads kommun. Dnr 30303-2024

Vi avstyrker tillståndsansökan

I våra synpunkter vid samråd har vi pekat ut viktiga frågor. Vi ser inte att dessa är förklarade. Följande faktorer ligger till grund för vårt beslut:

1. Brist på försäkran om att den extra mängd gödsel som uppstår, inte påverkar recipienter negativt

Sturedal Gård AB framvisar inte en tillräcklig god beskrivning i hur den extra mängd gödsel som uppstår, ska hindras påverka Råbelöfssjön och övriga recipienter negativt. Detta eftersom Sturedal Gård AB skriver på sida 12:

Sturedal Gård AB har ingen tillgänglig spridningsareal varför gödselspridningen inte omfattas av denna prövning. Platsen ligger dock i ett område med mycket växtodling, vilket gör att tillgång till foderspännmål finns på nära håll samt att avsättningen för stallgödsel är god.

Utifrån denna formulering antar vi att den extra gödselmängd som uppstår vid utvidgningen kommer att användas i närområdet och därför kommer att bli ett extra tillskott av näring till recipienter, varav Råbelöfssjön är en sådan mycket utsatt recipient. I övrigt kan det inte heller försäkras att den extra gödselmängden inte används på ytor som leder näring till Natura2000-området Ivösjön och övriga recipienter i närområdet.

Även om gödsel skulle ersätta annan gödsel är det ingen garanti för att mängden näring som når recipient skulle vara samma. Tex skulle låga priser kunna motivera en odlare att använda mer gödsel. Vi önskar förtydligande om hur denna extra mängd gödsel inte skulle innebära en risk för ökad näringsbelastning i recipienterna.

För att få säkerhet i var den extra mängd gödsel hamnar behövs tydliga geografiska ramar beskrivas.

2. Brist i försäkran om ett hållbart foder

I vår synpunkt vid samrådet framförde vi vikten av hållbart foder. Eftersom fodermixen som avses användas innehåller soja utan vidare beskrivning, kan vi inte utesluta att det avser importerat soja i stor mängd. Därför är risken för stor skada för natur, miljö och klimat hög. Företaget beskriver på sida 15:

Klimat: Energisnål anläggning, stor andel förnyelsebara energikällor. Stallgödsel ersätter mineralgödsel hos mottagande växtodlingsföretag.

Ur klimatsynpunkt är det viktigt att minska mineralgödselanvändningen, men vi ser inte att Sturedal Gård AB bevisar att så blir fallet. Foderproduktionen av soja m m till slaktsvinen innebär sannolikt användning av stora mängder mineralgödsel utomlands och dessutom stor risk att utgöra ett hot mot regnskog i Brasilien. Det blir en ohållbar argumentation och kretsloppstänket är därför kraftigt frånvarande i denna ansökan.

Det är framför allt som foderomvandlare av restprodukter som inte människor kan äta som griskött är en hållbar del av kosten. Sturedal använder restprodukter i form av vassle och drank i fodret i sin nuvarande grisköttsproduktion. Vi påtalade, i vårt samrådssvar, att det av MKBn ska framgå hur stor andel av näringen i fodret som kommer från restprodukter i nuläget respektive vid en eventuell utbyggnad samt hur mycket som kommer från odlingar specifikt till djurfoder och hur detta påverkar miljöbelastningen. Det framgår dock inte hur andelen av restprodukter per kg kött kommer att påverkas av utbyggnaden. Vi bedömer det sannolikt att andelen kommer att minska och misstänker därför att uppgiften om andelen restprodukter medvetet uteslutits ur MKB.

På sidan 6. under rubrik 4.1. Åtaganden framgår bara följande:

I mån av tillgång kommer verksamheten att använda drank och vassle som fodermedel, vilket minskar vattenförbrukningen till dricksvatten.

3. Ammoniak till luft – osäker påverkan på natur

2,2 ton extra ammoniak per år skulle spridas via luften. Vi anser det ej klarlagt hur detta skulle påverka områden med höga naturvärden som ligger i vindriktningen. Områden som Fjälkinge backe och Kjugekull. Här finns oerhörd värdefull biologisk mångfald såsom Rosenmott (CR). Just den extra ammoniak via luften kan vara dödsstöten för denna fjärils sista habitat i Sverige.

4. Oroväckande missuppfattning om biologisk mångfald och hållbar utveckling

Det är oroväckande försköning av innebörden av ”biologisk mångfald”, ”hållbar utveckling” och ”rikt odlingslandskap” i ansökan. Detta vittnar om brist på kunskap och det minskar förtroendet. Eftersom produktionen på intet sätt blir ekologisk eller motsvarande kommer det att bli negativ påverkan på naturen.

5. Generellt. Avsaknad av nollalternativ

I miljöbalkens kapitel 6, § 3 framgår att MKB ska innehålla uppgifter om rådande miljöförhållanden, innan verksamheten eller åtgärden vidtas, dvs. ett nollalternativ. Vi anser att nollalternativ i många avseenden saknas. I stället väljer företaget att i svepande ordalag skriva om effektivitet per kg kött, vilket inte är vad som avses med miljöbalkens nollalternativ. På sid 15 skrivs under rubrik 11.2 Påverkan på miljömål framställs det t o m som om en dryg dubbling av svinköttsproduktionen skulle vara positivt ur klimatsynpunkt, vilket vi anser är direkt missvisande:

Begränsad klimatpåverkan, då produktionen kommer att vara effektiv per producerat kg kött då anläggningen kommer att vara modern, effektiv och resurssnål.

2025-01-22

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla